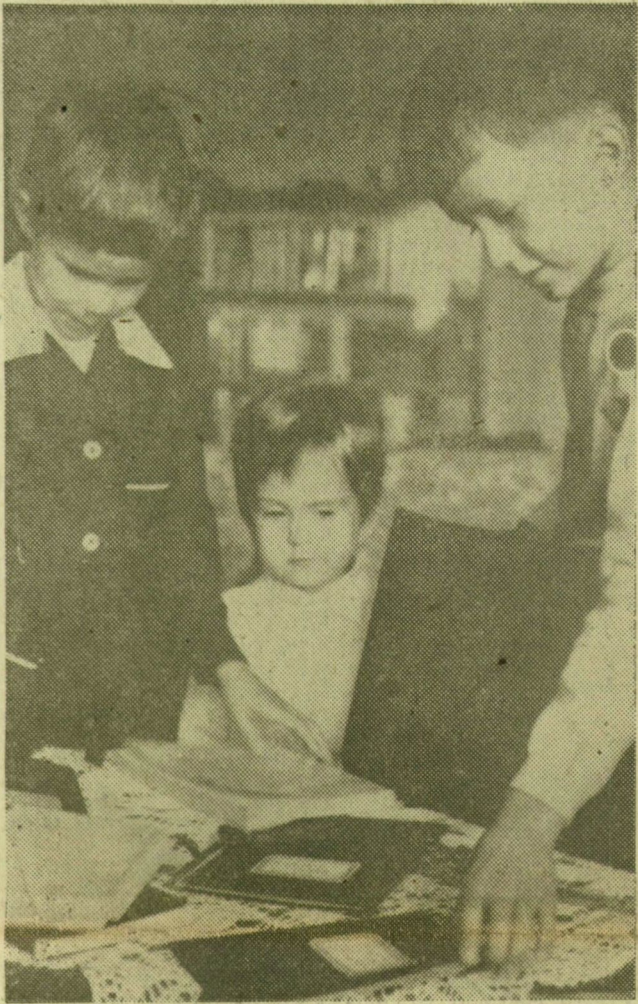

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Új tanév

Az évente ismétlődő, mégis megszokhatatlan, különleges varázsu, „iskolakezdős” hangulat már az elmúlt héten betöltötte az egész várost. Szeptember, iskola. Ezeket a szavakat hallottuk leggyakrabban az utóbbi napokban, hiszen Szegeden is szinte mindenkit megérint ilyenkor a készülődés láza. Mert bármilyen kellemes az élményekkel dúsz nyári vakáció — utolsó napjai valahogy lassan telnek a diákoknak. Mondják, vagy titkolják, de mindegyikük szeretné már érezni a tantermek friss, tiszta „szeptember-illatú” levegőjét. Szeretnék megbeszélni a többiekkel a vizparton, a tábortban, vagy a nagymamánál történeteket, kirakni a padra a szép, új füzeteket, érezni az első tiszta izét. És ilyenkor születnek az év első nagy fogadkozásai: „az idén megpróbálom jobban tanulni.”

A pedagógusok, a szülők pedig jól tudják; valóban erőpróba is lesz ez a tanév, éppúgy, mint valamennyi eddig. Az első napok kellemes újdonságvarázsa elmúlik, a tíz hónap napjait munka tölti ki, és valamennyiükön, tanárokon, diákokon, szülőkön múlik, hogy az új vakáció a jól végzett munka utáni örömmel, vagy a „nem tettem meg mindent” kellemetlen érzésével kezdődik majd.

De mi is lesz a dolguk szeptember első hétfőjétől?

A legfontosabb, mindenki számára egyértelműen megfogalmazható feladat: a több mint egymillió mai diáknak ebben az évben is nagy lépést kell tenni, hogy gondolkodni tud, alkotó munkára képes felnőtté váljon. Komolyan hangzó szavak, de legkomolyabb dolgaink közé tartozik, amit kifejezünk. Ezt a célt, a holnap helytálló képes emberek nevelését kell szolgálnia mindennek, ami az iskolában és otthonokban történik az új, és valamennyi tanévben. Mert folyamatos, hosszan tartó munkáról van szó, amelynek azonban jelentős állomása az idei iskolaév. Azok az új rendelkezések ugyanis, amelyek a munka eredményességét hivatottak elősegíteni, szeptembertől lépnek életbe. S máris a továbbiaknál, a nem kevésbé fontos, de mégiscsak részfeladatokról tartunk. Kinek-kinek a maga területén az ismert intézkedések szellemében, legjobb tudása szerint kell munkálkodnia — akkor a mostani erőfeszítések mindannyiunk jövőjében kamatoznak.

A taneszközök között válogató diákok, az iskolaköpenyt kivásaló édesanyjok, a bizalmas szavakat osztó édesapák, millió dolgukat körültekintően bizalmasan ellátó pedagógusok gondolatai között hasonlóak mozdulnak a készülődés napjaiban. Az iskolakapun holnap belépők új együttléte üdvözlő örömszivaja azonban pillanatokra bizonytalanságba szorítja a gondokról, feladatokról, nagy munkáról fogalmazott gyerek- és felnőtt szavakat. Így van rendjén.

Fiatallételek indulnak, jó utakon járók haladnak tovább. Új örömeik következnek, régiéik idéződnek. A gyerekek közül aki ráértett már a diákélet ízére, boldog feszültséggel vár új, ígéretes napokat, az először tantermet látók természetesen kíváncsisága legyőzi az izgalmasokat. A tanévkezdéskor azt kívánjuk: olyan felszabadult, életvidám, kicsattanó egészségű, mosolygós-komoly arcú diákok töltsék meg az iskolákat az év minden napján, mint amilyenek most, szeptember első hétfőjén.

Sulyok Erzsébet

Az ötéves terv első félidejében

Népgazdaságunk jól fejlődik

Bálint József államtitkárnak, a KSH elnökének nyilatkozata

Mint ismeretes, a Minisztertanács csütörtöki ülésén — a többi között — a népgazdaság első félévi fejlődéséről is tárgyalt. Az MTI munkatársa megkérte Bálint József államtitkárt, a Központi Statisztikai Hivatal elnökét, hogy az idei félévi eredményeit az előző két év adataival egybevetve vonja meg a IV. ötéves terv első félidejének mérlegét, vázolja a tervteljesítés főbb tendenciáit.

— Az 1971—1975. évekre vonatkozó tervtörvény abból indult ki, hogy ebben az időszakban a gazdaságpolitika fő irányvonalaként a társadalmi termelés hatékonyságának erőteljes növelését kell tekinteni. Ugyanakkor a terv hangsúlyozta a munkatermelékenység emelkedésének a fajlagos anyagráfördítések csökkentésének, a fejlesztési eszközök hatékonyabb felhasználásának, a termelési szerkezet gyorsuló átalakításának fontosságát. Figyelemmel a lakossági életszínvonal és a nemzeti vagyion növelésének szükségességére, a népgazdaság belső és külső egyensúlyi helyzetére, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bővítésére, a terv a nemzeti jövedelem évi átlagos növekedési ütemét 5,5—6 százalékosan szabta meg.

1971-ben és 1972-ben a nemzeti jövedelem évente átlagosan 5,8 százalékkal emelkedett. Az 1973. első hatvani részadatokat arra engednek következtetni, hogy a növekedési ütem ebben az évben is eléri, illetve meghaladja a IV. ötéves tervvel összhangban kidolgozott éves tervelőirányzatát.

A nemzeti jövedelem növekedése a tervidőszak első két évében csaknem teljes egészében a termelékenység emelkedéséből adódott. Az anyagi ágakban dolgozók száma 1972-ben alig (0,2 százalékkal) volt több, mint 1970-ben. 1973. első félidejében az ipari létszám az előző évitől eltérően emelkedett ugyan (1,2 százalékkal), de a termelés növekedésének így is több mint

80 százaléka származott a termelékenység számottevő, 5,3 százalékos emelkedéséből. Az építőipar viszont az előző évinél kisebb munkaslétszámmal növelte termelését. A termelékenység emelkedésében nagy szerepük volt a beruházásoknak, korszerű termelőberendezések üzembe állításának, és ezzel összefüggésben javult a berráfördítések gazdaságossága.

A IV. ötéves terv a termelés és a felhasználás azonos ütemű növekedését és kiegyensúlyozottságát tettelezte fel, vagyis azt, hogy a belföldi felhasználást a megtermelt nemzeti jövedelem teljes egészében fedezi. A belföldi felhasználás azonban a tervidőszak első évében gyorsabban nőtt, a nemzeti jövedelemnél, ami a nemzeti jövedelem 8,2 százalékát kitevő behozatali többlet révén vált lehetővé. 1972-ben — a kellő időben fogatosított intézkedések hatására — a belföldi felhasználás mérséklődött, és a nemzeti jövedelem 1,5 százalékát kitevő többlet formájában használtuk fel. A két év alatt együttvéve azonban a belföldi felhasználás összege még így is 3,1 százalékkal nagyobb volt a nemzeti jövedelem összegénél. Az 1973. első félévi adatok alapján idén — a múlt évhez hasonlóan — szintén kivitelezhető lehet számolni, vagyis fokozatosan megvalósul a termelés és a felhasználás egyensúlyának biztosítása.

A terv azzal számolt, hogy a belföldi felhasználáson belül a fogyasztás aránya 75—77 százalék, a felhalmozás pedig 23—25 százalék lesz. Az első kétévi tényleges arány (75:25) megfelelt a tervezettnek. De emögött azonban nagyfokú ingadozások, komoly problémák húzódtak meg. A fogyasztás-felhalmozás aránya 1971-ben 72:28 volt, 1972-ben pedig 78:22. A fogyasztás ugyan évről évre növekedett, mégpedig a két év alatt az előirányzatot megközelítő mértékben, a növekedés üteme azonban mérséklődött: az 1971. évi 6,1 százalékról 1972-ben 3,4 százalékra. (Folytatás a 3. oldalon.)

Szegeden befejeződött az Interatom tanácsulése

Együttműködés a legkorszerűbb műszerek gyártásában

Szegeden szombaton, tegnap befejezte ötnapos tanácsulését az Interatom Instrument Nemzetközi Nukleáris Műszeripari Gazdálkodó Egyesülés, amely most első alkalommal ülésezett Magyarországon. Mint ismeretes, a KGST-nek speciális gazdasági szervezete tavaly alakult Varsóban, azzal a céllal, hogy összehangolja a tagországok tevékenységét a lehető legteljesebben nukleáris műszerek tervezésében, gyártásában és forgalombahozatalában. Az eddigi eredményeket és a feladatokat most a tagországok — illetve a közös munkában részt vevő 14 tagvállalat — több mint nyolcvan gazdasági, tudományos és kereskedelmi szakembere vitatta meg a szegedi Tisza Szállóban megtartott tanácsulésen, ezúttal Bába Miklósnak, a Gamma Művek vezérigazgató-helyettesének elnökletével.

Az ülés munkájáról dr. Zwardon Zbigniew, az Interatom varsói központi apparátusának igazgatója a többi között elmondotta,

hogy a lengyel főváros után első ízben külföldön — ezúttal Magyarországon — megtartott igazgatói tanácsulés eredményes munkát végzett. Mostani tevékenységének egyik fontos eredménye, hogy a tagországok még szorosabban fűzték gazdasági kapcsolataikat a műszergyártásban ebben a legkorszerűbb ágában. Ezeknek a nukleáris műszereknek a célja az atomenergia békés célú felhasználásában, például a gyógyszeriparban, valamint a mezőgazdasági kutatásokban rendkívül jelentős. A tanácsulés most meghatározta ezekben a műszereknek a kutatásával, fejlesztésével, gyártásával kapcsolatos legfontosabb közös feladatokat. Elhatározták, hogy előzetes egyeztetések alapján javaslatot tesznek a tagországok tervehivatalainak, hogy a következő ötéves tervben az összehangolt terveknek megfelelően szerepeljen a nukleáris műszerek gyártása.

Ezzel kapcsolatban még az év novemberében koordinációs tanácskozást tartanak

Mószkában. Ezt követően Varsóban — még ugyancsak az év végén — már arról kívánják dönteni, hogy hol és milyen formában hozzanak létre közös fióküzemeket olyan műszereknek a gyártására, amilyenek még nem készülnek a tagvállalatoknál, illetve bonyolult feladat lenne az erre való külön felkészülés.

Az Interatom Egyesülés célkitűzése, hogy már a következő ötéves tervben megkészezzék a szocialista országok árucseréjét nukleáris műszerekben.

Péter János Lengyelországba látogat

Péter János, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere Stefan Olszowski lengyel külügyminiszter

Ópusztaszer:

Ma Árpád-ünnepség

Ma, vasárnap egész napos ünnepséget rendeznek az ópusztaszeri Árpád-emlékműnél. Dél előtt 10 órakor kezdődik a politikai naggyűlés, amelynek szónoka Péter János, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, külügyminiszter. Ezután kulturális műsor szórakoztat, s programjában szerepelnek: a szentesi Horváth Mihály Gimnázium irodalmi színpada, az ÉDOSZ Szeged Táncegyüttese, a csongrádi Batsányi Gimnázium diákjai, továbbá a hőmezővársárhelyi Bethlen Gábor Gimnázium énekkara és a honvédség vásárhelyi fúvószenekara.

Az ünnepségen a termelőszövetkezetek tagjaival együtt részt vesznek a környékbeli városok és községek lakói. Az üzemi dolgozók részvételével meghitt munkás-paraszti találkozót is jelent a nap.

A nagy érdeklődésre tekintettel a Volán külön buszjáratokat indít Szegedről, a Marx téri állomásról, a 7-es kocsiallásról. A buszokat reggel 6-tól délelőtt 9 óráig indítják.

Üdülési mérleg

Az évi szabadságból két hetet a legtöbben nyaralással szeretnék eltölteni, ezért a szakszervezet is igyekszik az üdülési lehetőségek nagy részét május közepétől szeptember közepéig biztosítani — mondta Bölcsődi Tibor, a SZOT üdülési és sanatóriumi főigazgatójának helyettes vezetője. Ebben az évben erre az időszakra esik az egész évi beutalók 65 százaléka, 191 ezer üdülőjegy. A csúcsidejnyit jelentő hat turnusban, június végétől augusztus végéig 105 ezer vendéget, az egész évben beutaltak 36 százalékát fogadták a SZOT-üdülők.

A családi üdültetés fejlesztésére még ebben az évben felméri a vállalatoknál a családok arányát; jövőre, ahol lehet, ehhez az arányhoz „profilozzák” az üdülőket és a szakszervezeti bizottságok a megfelelő arányban kapnak családi beutalókat. A turnuskezdéseket a családi üdültetést meghatározó iskolai szünetek időpontjaihoz igazítják. A SZOT Főigazgatósága a Művelődésügyi Minisztériummal tárgyal arról, hogyan lehetne esetleg rugalmasabb tanévkezdési, illetve zárási időpontok bevezetésével meghosszabbítani a családi üdültetési időt.

meghívására a közeli napokban hivatalos, baráti látogatásra a Lengyel Népköztársaságba utazik. (MTI)